

CH₄

Convenant Enterische Emissies deel 6

In het Convenant Enterische Emissies maken de Vlaamse overheid en de volledige sector werk van het reduceren van pens-emissies van runderen om zo de klimaatdoelstellingen van de landbouwsector te realiseren. Doel is om de methaanuitstoot die in de pens gevormd wordt met 19% te verminderen ten opzichte van 2005. Landbouwers kunnen in dat kader verschillende maatregelen nemen. In dit artikel gaan we in op het combineren van bierdrاف en koolzaadschroot.

Meer informatie op www.rundveeloket.be/CEER/.

Met dit zesde en laatste artikel sluiten we de reeks rond enterische emissies af.

Johan Renders ziet in een lijnzaadkrachtvoeder een uitstekende energiebron voor koeien begin lactatie.

Maatregel 6: Geëxtrudeerd lijnzaad voor lactierend melkvee

De verstrekking van geëxtrudeerd/geëxpandeerd lijnzaad via het krachtvoer reduceert de methaanvorming bij lactierend melkvee. Voorwaarden zijn dat het totaalrantsoen op drogestofbasis moet bestaan uit minimum 40% maaskuil en maximaal 30% graskuil. Voor het lijnzaad wordt er uitgegaan van een aanlevering van 400 gram vet per dag per lacterende koe op drogestofbasis, waarvan 200 tot 250 gram alfa-linoleenzuur. De hogere kostprijs wordt deels gecompenseerd door vervanging van andere grondstoffen. Door de hogere energie-inhoud wordt een positieve impact op de melkproductie verwacht. Bij toepassing van deze maatregel wordt een methaanreductie van 9% in rekening gebracht op jaarbasis voor het aantal lacterende melkkoeien op het bedrijf die het rantsoen krijgen. Aangezien vet een energiebron is, wordt het aangeraden deze maatregel enkel toe te passen aan het begin van de lactatie, om zo vervetting te vermijden. De administratieve monitoring van deze maatregel gebeurt via de duurzaamheidsmonitor van MilkBE.

Bron: Rundveeloket

Een rantsoen mag saai maar moet top zijn

Johan Renders (48) en zoon Phille (19) melken in de Antwerpse Kempen van Rijkevorsel zo'n 150 koeien. Vader en zoon doen er alles aan opdat ze vlot een topproductie halen. Het rantsoen wordt zo constant mogelijk gehouden. De recente toevoeging van lijnzaad in het rantsoen gebeurde dan ook doordacht.

Ivan De Clercq

In het CRV-MPR-lijstje van hoogste melkproducties per dier stond het bedrijf van Johan en Phille vorig jaar op een zesde plek. Een uitschieter, maar Johan streeft allang naar hoge producties. 12.000 liter per koe per jaar is daarbij het doel. "Het spreekt vanzelf dat tegenover een hoge productie een evenwaardig rantsoen moet staan. Stijgende voederkosten zijn niet plezant, maar erop bezuinigen doen we niet." Het rantsoen voor de melkgevende koeien bestaat uit 32 kg mais, 7 kg gras, 0,2 kg koolzaadschroot (8 kg perspulp, 5 kg bierdraf, 2,6 kg eiwitkern, 200 gram natriumbicarbonaat en 200 gram Acidomix (pensbuffer). Bij het rantsoen wordt ook nog eens 5 liter water toegevoegd. In de krachtvoerautomaat krijgen de koeien een mengeling van twee krachtvoerbrokken. Eén is een reguliere startbrok, de andere is de Linex Hi-Sweet (Aveve), een geëxtrudeerd krachtvoeder met een hoog aandeel vet uit lijnzaad. Het krachtvoerverbruik wordt opgebouwd tot een piek van 5 kg op 10 dagen (waarvan 1,7 kg Linex Hi-Sweet), wat vervolgens weer afgebouwd

Op het vlak van voeder willen we wel dat het tiptop is.

wordt. Vanaf 120 dagen in de lactatie krijgen de koeien krachtvoer volgens productie, maar nooit meer dan 4 kg. Het (duurdere) lijnzaadkrachtvoer wordt dan achterwege gelaten.

Bruske overgangen vermijden

"We zijn geen machinemannen en we hoeven niet de grootste tractoren, maar op het vlak van voeder willen we wel dat het tiptop is", vertelt Johan. "We laten ons ondersteunen door de voederleverancier in de rantsoenberekening, maar het finetunen is toch *fin-gerspitzengefühl* dat we zelf heel goed in de vingers proberen te hebben." Dat betekent niet dat het rantsoen constant gewijzigd wordt, wel integendeel. "Gras, mais, pulp en draf, wij voeren al jaren hetzelfde. Eigenlijk zijn we op dat vlak best wel saai. Bruske overgangen in het rantsoen zijn nadelig voor klauwgezondheid, de persistentie, de gehalten, de klauwgezondheid en de koegezondheid in het algemeen. We zullen nooit het rantsoen omgooien omwille van één goedkopere grondstof." Door aan te kopen in volle vrachten kunnen ze via deze korting de krachtvoerkosten matigen.

Lijnzaad voor de energie

De toevoeging van het lijnzaadkrachtvoeder een dik jaar geleden is nieuw,

maar het is wel een bewuste keuze. "Eigenlijk zijn we ermee begonnen als gevolg van de erg droge zomers van 2018 tot 2020. Die zorgden ervoor dat de mais minder verteerbaar was en te weinig energie leverde. Onze koeien hebben genetisch een erg grote drang om van in het begin veel melk te geven. Om niet te diep in de negatieve energiebalans te gaan, is er veel energie (VEM) nodig. Lijnzaadschroot heeft die energie. Dat het de methaanuitstoot kan doen zakken, is goed nieuws, maar was niet ons hoofddoel."

Goed ruwvoeder als basis

De extrusie van het lijnzaad bij de mengvoederfabrikant zorgt ervoor dat het vetaandeel erg hoog kan gaan, terwijl de korrelkwaliteit behouden blijft. Het is dus een erg geconcentreerd krachtvoeder, waardoor het minder geconcentreerd krachtvoeder deels kan vervangen. "Wij merken duidelijk dat we minder last hebben van koeien met slepende melkziekte. Een rantsoen met een hoger aandeel lijnzaad kan zeker positief werken. Al is het op zich evenmin een wondermiddel. De eerste stap is altijd om goed ruwvoeder in de kullen te hebben. Zonder kwalitatief gras of mais, mag je in de krachtvoerautomaat nog geven wat je wil; je zal nooit een topproductie halen."

Het rantsoen is overigens maar één aspect dat Johan en Phille toelaat om topproducties te halen. Een nauwe opvolging van de klauwgezondheid (klauwbaden) en een proper melkprotocol (voorschuiemen) zijn even belangrijk. Maar het rantsoen zal altijd helemaal bovenaan op de prioriteitenlijst staan. ■